

**Myndigheten för samhällsskydd
och beredskap**

Enheten för inriktning av civil
beredskap Avdelningen för
krisberedskap och civilt försvar E
Diarienr: MSB 2025-00203

Vår ref: 2025-35

Helena Sjögren
Helena.sjogren@skogsindustrierna.se
Tel 072 585 72 35

Yttrande över Lista med viktiga samhällsfunktioner

Skogsindustrierna ger här ett yttrande över publikationen Lista på viktiga samhällsfunktioner till stöd för arbete med civil beredskap. Vi har noterat att varken vi eller andra näringslivsorganisationer finns med på sändlistan till denna remiss. Men då näringslivet inklusive våra medlemmar påverkas, om än indirekt, av er publikation väljer vi att skriva ett svar. Detta också utifrån att skogsindustrierna ser beredskap som en viktig fråga då produktivitet inte bara är ett måste i fredstid utan också i kris och ytterst kris.

Är det tydligare vad som avses med huvudsaklig hemvist och hur listan ska användas?

Ja, till viss del är det tydligare. Men samtidigt blir det starkt missvisande då ni skriver, på sid 4, att det är en sammanställning av de viktiga samhällsfunktioner som när nödvändiga för samhällets grundläggande funktion även i vardagen. Ni bör överväga att skriva om dokumentet så det handlar om kris eller lägga till skogsindustrin liksom större delen av övrigt näringsliv. I vardagen är hela näringslivet mycket viktigt. Svenska skogsindustrin sysselsätter cirka 140 000 personer, exporterar för över 180 miljarder och står för en stor del av Sveriges handelsbalans. I vardagen, kris och även krig är det helt nödvändigt med en fungerande industri som kan använda inhemska råvaror förädla till nödvändiga produkter som vi behöver i landet eller exportera och generera intäkter. Skogsindustrierna och skogsnäringen är samtidigt en

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt 22 koncerner/företag och cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Arbetsgivarverksamheten bedrivs tillsammans med gruvsektorn och stål- och metallsektorn inom organisationen Industrierbetsgivarna. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för BioInnovation. Svenska skogsindustrin sysselsätter cirka 140 000 personer och exporterade för 185 miljarder kronor 2024.

decentraliserad industri med 220 företag som har verksamhet i hela Sverige. Vid produktionen idag med tyngdvikt vid trä och pappersprodukter genererar industrin stora värden för framtiden utifrån stora satsningar på innovation och forskning. En fungerande skogsindustri och en stark bioekonomi är därför på många sätt avgörande för Sverige idag och imorgon, därmed också i situationer där kriser drabbar samhället. Detta betonas bland annat i Forskningspropositionen (2024 25:60).

Bioekonomin ska uppfylla flera syften: främja tillväxt, förnyelse och sysselsättning i hela landet, bidra till miljö- och klimatnytta samt skapa en förstärkt försörjningsförmåga och minskad sårbarhet i samhället, baserat på biomassa från skogs-, jordbruks- och fiskerinäringarna samt restråvaror i livsmedelsförädlingen.

Utifrån ett skogligt perspektiv är också beredskapsfrågan nära sammankopplad till andra för samhället viktiga fokusområden, särskilt arbetet med klimat, biologisk mångfald och konkurrenskraft.

Skogsindustrin ser också uppbyggnaden av totalförsvaret som en möjlighet till produktutveckling och uppskalning av innovationsprojekt, exempelvis inom området för förnybara bränslen. Skogsnäringens engagemang i beredskapsfrågan, och det arbete som redan pågår sker i nära dialog med flertalet beredskapsmyndigheter men frågan om hemvist utifrån samhällsviktiga funktioner har visat sig utmanande då den skogsindustriella processer och produkter täcker in flera sektorer och hemvister. Samtidigt är det viktigt att understryka att möjligheten att använda skogen som en resurs för beredskap och totalförsvaret bygger på förståelse för skogens breda samhällsnytta och dess förutsättningar för en säkrad råvara och produktion.

Skogsindustrin bör läggas till som exempel under industri i listan

I en krissituation kan det även vara värt att veta att skogsindustrin utöver ekonomiska aspekter även står för merparten av produktionen av bioenergi, har en substantiell produktion av el och fjärrvärme, har flera bruk som klarar att köra i ö-drift, har några bruk som kan producera kemikalier som t ex etanol till handsprit och har viss möjlighet att regionalt bidra med livsnödvändiga vattenreningskemikalier. Utöver detta finns stora volymer konstruktionsvirke, hygienprodukter, papper, träbalkar och byggsystem för effektivt industriellt byggande etc. Vid sidan av skogsindustrins primära produkter pågår också ständig utveckling av nya genom forskning och innovation. Dessa produkter, beskriver också en potential som också kan skalas upp för att möta ytterligare samhällsviktiga funktioner. Med andra ord handlar beredskapsförmåga och totalförsvarsuppbyggnad om både det näringen idag och i stor skala gör och vad som kan förbättras om rätt förutsättningar ges. Punkterna nedan förklarar vad skogsnäringen kan bidra med utifrån MSBs definition av samhällsviktiga funktioner. Nedan följer en summerad beskrivning av viktiga samhällsfunktioner, både med och utan hemvist där skogsnäringen kan bidra till stärkt beredskap:

- **Bränslen och flytande drivmedel**
- **Energigas** (Biogas)
- **Fjärrvärme**
- **Försörjning av sjukvårdsprodukter** (tillverkning, lagerhållning, distribution)
- **Hälso- och sjukvård** (sjukvårdsprodukter och den övriga utrustning)
- **Avfallshantering** (biogasanläggningar)
- **Avlopp** (rening)
- **Dricksvattenförsörjning** (rening)
- **Primärproduktion** (insatsvaror)
- **Livsmedelsdistribution** (förpackningar)
- **Landtransporter** (genomföra)
- **Sjötransporter** (genomföra)
- **Terminaler** (tillhandahålla anläggningar)
- Bidra till transporter genom **vägnät, terrängkunskap** och **övrig infrastruktur**
- **Bygg och anläggning** (material, underhåll)
- **Industri** (alternativa material)
- **Utrikeshandel** (ex. varuexport)
- **Räddningstjänst** (ex. brandgator, samverkan)
- **Personalförsörjning under höjd beredskap** (försörjning, avtal, anvisningar)
- **Forskning** (upprätthålla, experimentell utveckling och laboratorieverksamhet)

Skogsindustrin bör därmed läggas till som exempel under industri i listan.

Listan med viktiga samhällsfunktioner kan få en problematisk användning. Ett problem som vi redan ser idag men som den nya foldern riskerar förvärra är hur denna lista används. Havs- och vattenmyndigheten, som för övrigt inte heller finns med på er remisslista, har hänvisat till nuvarande folder vad gäller att klassa vilken verksamhet som är "samhällsviktig". I kombination med en (felaktig) implementering av ramvattendirektivet blir det mycket viktigt att komma med inom gruppen "samhällsviktig" för att kunna använda undantag i direktivet. Det kan i vissa fall vara avgörande för att kunna utveckla och förbättra sin verksamhet. På grund av den problematik som detta skapar vore det på sin plats att ni förtydligar vad listan ska användas till och inte. Formuleringen "bland annat" på sid 4 borde strykas.

En annan utmaning från näringslivets (organisationer och företag) är att denna lista felaktigt kopplas samman med den förmåga som behövs inom totalförsvaret. Ett flertal företag har fått brev/samtal från sektorsansvariga myndigheter där de refererar till att företaget bedriver verksamhet som är samhällsviktig och därför är en nyckelaktör inom totalförsvaret och rekommenderas göra en disponibilitetskontroll hos PPV. Dvs en felaktig sammanblandning

mellan vad som är samhällsviktig verksamhet och vad som är den begränsade kritiska verksamhet som är av väsentlig betydelse för totalförsvaret.

Stockholm

2025 05 15

För Skogsindustrierna

Helena Sjögren
Ansvarig miljöpolicy